

Số: /BC-HĐND

Cao Bằng, ngày 01 tháng 7 năm 2022

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc trình kỳ họp thứ 8 Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVII, nhiệm kỳ 2021 - 2026

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo Luật định và sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân (HĐND) tỉnh. Ngày 24/6/2022, Ban Dân tộc HĐND tỉnh đã tiến hành thẩm tra báo cáo Tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2022 (*lĩnh vực công tác dân tộc*) trình kỳ họp thứ 8 HĐND tỉnh khóa XVII, nhiệm kỳ 2021 - 2026. Sau khi xem xét báo cáo của UBND tỉnh, ý kiến thảo luận của các đại biểu dự họp. Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

1. Kết quả đạt được

Ban Dân tộc HĐND cơ bản thống nhất với với những nhận định, đánh giá tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm 2022, nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2022 về lĩnh vực dân tộc đã được nêu trong báo cáo số 1473/BC-UBND ngày 14/6/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng thời nhấn mạnh một số nội dung sau:

Trong 6 tháng đầu năm 2022, công tác dân tộc được luôn sự quan tâm của cả hệ thống chính trị từ tỉnh đến cơ sở, sự tham gia của cộng đồng xã hội; đặc biệt là sự chỉ đạo sâu sát của Tỉnh ủy, giám sát của HĐND, chỉ đạo điều hành UBND tỉnh. Các chương trình, chính sách đặc thù trong vùng đồng bào DTTS tiếp tục được quan tâm, chỉ đạo thực hiện¹. Đồng bào dân tộc thiểu số chấp hành tốt chủ trương, chính

¹ - Thực hiện Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg ngày 6/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ: Tặng quà tết cho người có uy tín nhân dịp Tết Nhâm Dần 2022 với tổng số tiền: 768 người có uy tín với tổng kinh phí 384 triệu đồng. Thực hiện cấp báo cho người có uy tín đến tháng 6/2022 được 207.896 tờ báo các loại, kinh phí thực hiện 683,84 triệu đồng. Trong 6 tháng đầu năm 2022, các huyện thành phố tổ chức thăm ốm 27 trường hợp, kinh phí thực hiện 21,6 triệu đồng; thăm viếng 08 trường hợp, kinh phí thực hiện 4 triệu đồng; tổ chức cung cấp thông tin thời sự 01 cuộc cho 195 đại biểu người uy tín tham gia.

- Thực hiện Quyết định 771/QĐ-TTg ngày 26/6/2018 của Thủ tướng Chính phủ Nhằm nâng cao, cập nhật kiến thức dân tộc, văn hóa dân tộc thiểu số, chính sách dân tộc cho đội ngũ cán bộ, công chức, làm công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh. Phối hợp với Học viện Dân tộc mở lớp bồi dưỡng kiến thức công tác Dân tộc cho đối tượng 3, đối tượng 4 năm 2022 gồm: 04 lớp có 212 học viên tham gia cụ thể: 03 lớp đối tượng 4 có 117 người là cán bộ không chuyên trách xã, thôn, xóm trên địa bàn tỉnh và 01 lớp đối tượng 3 có 95 người là công chức xã, phường, thị trấn. Hoàn thành 100% so với kế hoạch.

- Quyết định 414/QĐ-TTg ngày 12/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ: Tham mưu UBND tỉnh ban hành quy chế quản lý, sử dụng và khai thác hệ thống cơ sở dữ liệu công tác dân tộc tỉnh Cao Bằng số 09/2022/QĐ-UBND ngày 06/4/2022.

- Thực hiện Quyết định 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ; Thực hiện Quyết định 1898/QĐ-TTg ngày 28/11/2017 của Thủ tướng Chính phủ; Thực hiện Quyết định 498/QĐ-TTg 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ...

sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, luôn đặt niềm tin vào công tác lãnh đạo, chỉ đạo, giám sát, điều hành từ tỉnh đến cơ sở. Các chính sách đảm bảo an sinh xã hội², giảm nghèo được quan tâm, chú trọng³, các chính sách hỗ trợ vốn vay ưu đãi; chính sách dạy nghề, tạo việc làm; chính sách hỗ trợ về giáo dục, y tế, nhà ở cho hộ nghèo...được thực hiện kịp thời đến đồng bào DTTS đã góp phần đẩy mạnh công tác giảm nghèo nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào DTTS. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh cơ bản ổn định; công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân ở khu vực biên giới chấp hành các chủ trương đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước triển khai thực hiện tốt. Vai trò của già làng, trưởng bản, người có uy tín trong cộng đồng dân cư được phát huy góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh kết quả đạt được, Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhận thấy tình hình kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số 6 tháng đầu năm 2022 vẫn còn một số khó khăn, tồn tại, tác động đến việc thực hiện công tác dân tộc trong thời gian tới, đó là:

- Trung ương chậm phân bổ nguồn vốn thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh nên đến nay tỉnh chưa triển khai thực hiện;

- Với quyết tâm thực hiện thành công Nghị quyết 04 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Cao Bằng khóa XIX về lãnh đạo thực hiện xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025, thời gian qua, tỉnh Cao Bằng đã huy động sức mạnh tổng hợp, sự vào cuộc của các cấp, các ngành và cả hệ thống chính trị tham gia hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà dột nát. Bên cạnh kết quả đạt được, công tác triển khai, thực hiện Chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh còn gặp nhiều khó khăn: nhu cầu nguyện vọng người dân về hỗ trợ có nhiều thay đổi; tiến độ gấp, kinh phí từ nguồn hỗ trợ nhà nước chưa được cấp, nguồn vốn đối ứng còn ít. Nhiều hộ gia đình nghèo do khó khăn về kinh tế, khả năng huy động kinh phí tự xây dựng còn hạn chế, hoàn toàn phải trông chờ kinh phí hỗ trợ của Nhà nước;

- Việc xây dựng nông thôn mới ở các xã vùng đồng bào DTTS còn gặp khó khăn nhất là việc thực hiện các tiêu chí, tỷ lệ hộ nghèo, hộ cận nghèo tuy có giảm

² Toàn tỉnh có 24.533 đối tượng đang hưởng trợ cấp xã hội thường xuyên hàng tháng tại cộng đồng; đối tượng đang chăm sóc, nuôi dưỡng tại cơ sở bảo trợ xã hội là 217 đối tượng (Trung tâm Bảo trợ xã hội: 164 đối tượng, Cơ sở Cai nghiện Ma túy: 53 đối tượng); trợ cấp mai táng phí cho 239 trường hợp, số tiền hỗ trợ 1.595 tỷ đồng; trợ cấp đột xuất cho 87 trường hợp, số kinh phí hỗ trợ 372 triệu đồng; Chỉ đạo Sở Lao động thương binh và xã hội phối hợp với Trung đoàn 852-Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh đề đưa các trường hợp đã thực hiện xong thời gian cách ly do nghi nhiễm Covid-19 ra bến xe khách của tỉnh trở về địa phương. Cấp phát gạo cứu đói dịp tết Nguyên đán Nhâm Dần năm 2022 và gạo cứu đói giáp hạt cho 10/10 huyện, thành phố với 27.606 hộ, 114.535 khẩu, 1.718,025 tấn gạo; tổng hợp thống kê tình hình hỗ trợ tết Nguyên đán Nhâm Dần tại tỉnh Cao Bằng; cấp 11.064 thẻ BHYT cho các đối tượng BTXH; tổ chức 03 hội nghị tập huấn, tuyên truyền về chế độ chính sách bảo trợ xã hội với 250 đại biểu tham dự.

³ Cấp trên 315.369 thẻ bảo hiểm y tế cho người thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, người dân tộc thiểu số sinh sống tại vùng kinh tế xã hội khó khăn, người đang sinh sống tại vùng kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, người từ đủ 80 tuổi trở lên đang hưởng trợ cấp tuất bảo hiểm xã hội; hỗ trợ tiền điện cho 44.148 hộ nghèo, hộ chính sách xã hội...

nhưng không thực sự bền vững; thực hiện giãn cách do dịch bệnh Covid - 19 dẫn đến việc triển khai học trực tuyến cho học sinh các cấp gặp khó khăn, do thiếu điều kiện về phương tiện, thiết bị máy tính và mạng internet, nhất là với các học sinh vùng đồng bào DTTS;

- Kết quả triển khai thực hiện các dự án di dân, định canh, định cư⁴ chưa đảm bảo tiến độ và nhu cầu, nhiều điểm dự án định canh, định cư còn dở dang do nguồn vốn Trung ương cấp chưa đáp ứng, kinh phí cấp nhỏ giọt, dẫn đến các điểm ĐCĐC chưa được đầu tư đồng bộ; một số công trình đã xuống cấp dẫn đến việc bố trí dân vào điểm định canh, định cư chưa đạt hiệu quả;

- Thực hiện Quyết định 861/QĐ-TTg ngày 04/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt danh sách các xã khu vực III, khu vực II, khu vực I thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2025 và các xã đạt chuẩn nông thôn mới⁵ hiện nay đã ra khỏi diện được thụ hưởng các chính sách như: hỗ trợ mua bảo hiểm y tế, chế độ bán trú theo Nghị định số 116/2016/NĐ-CP của Chính phủ... Do đó, người dân gặp khó khăn trong việc khám, chữa bệnh; một số học sinh bỏ học do nhà cách xa trường, kinh tế gia đình khó khăn không đảm bảo về chế độ ăn trưa (*theo báo cáo trong năm học 2021 - 2022 trên địa bàn xã Huy Giáp, huyện Bảo Lạc có 32 em học sinh bỏ học*).

Ngoài việc ảnh hưởng lớn về chính sách giáo dục, y tế, thì phải kể đến sự tác động bởi các chính sách về vay vốn sản xuất kinh doanh tại vùng khó khăn, chính sách cho cán bộ y tế xã, cán bộ xã, chính sách trợ giúp pháp lý cho người nghèo, người dân tộc thiểu số sinh sống ở các xã đặc biệt khó khăn...

- Tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống vẫn còn xảy ra (*trong 6 tháng đầu năm 2022 có 47 cặp tảo hôn trên địa bàn huyện Hà Quảng và Bảo Lạc*). Đồng thời, tình hình di cư tự do tiếp tục diễn ra trên địa bàn huyện Bảo Lạc (*có 04 hộ, 20 khẩu; 02 hộ di cư vào Gia Lai; 02 hộ di cư sang Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang*).

⁴ Trong giai đoạn 2017 -2020, do tình không cân đối được ngân sách nên trong 08 dự án được đề xuất tiếp tục đầu tư, chỉ tập trung đầu tư, hỗ trợ cho 03 dự án: Dự án ĐCĐC xóm Tả Cán, xã Tổng Cọt, huyện Hà Quảng; Dự án ĐCĐC xóm Phiêng Pa, Phiêng Bồng xã Hưng Đạo, Bảo Lạc và Dự án ĐCĐC Nậm Tầu - Sác Ngà, xã Thạch Lâm, Bảo Lâm, cụ thể như sau:

* Từ năm 2016-2019: Không triển khai thực hiện được các chính sách hỗ trợ theo Quyết định 2085/QĐ-TTg, do tình không cân đối được vốn và không được bố trí vốn từ nguồn ngân sách Trung ương để thực hiện Chương trình.

* Năm 2020: Chỉ tiêu kinh phí cấp là 14.206 triệu đồng (trong đó: Kinh phí đầu tư là 13.981 triệu đồng; kinh phí sự nghiệp là 225 triệu đồng).

* Năm 2021: Trung ương và tỉnh không cân đối được kinh phí thực hiện, tiếp tục thực hiện đối với nguồn vốn chuyển nguồn từ năm 2020 sang năm 2021 là 3.796 triệu đồng của dự án ĐCĐC xóm Tả Cán, xã Tổng Cọt, huyện Hà Quảng. Triển khai thi công các hạng mục công trình: đường giao thông, điện sinh hoạt.

⁵ xã Đại Sơn (Quảng Hòa); Ngọc Côn (Trùng Khánh); Thị Hoa (Hạ Lang); Lương Can, Sóc Hà, Ngọc Đào (Hà Quảng); Nam Tuấn, Đức Long, Hoàng Tung (Hòa An); Huy Giáp (Bảo Lạc); Đức Long, Lê Lai (Thạch An); Chu Trinh (Thành phố Cao Bằng).

3. Phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2022

Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhất trí với phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2022 của UBND tỉnh. Ban đề nghị UBND tỉnh trong quá trình chỉ đạo, triển khai thực hiện cần quan tâm một số nội dung sau:

(1) UBND tỉnh cần thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp đồng bộ quyết liệt, kinh bản điều hành chỉ đạo các sở, ngành, UBND các huyện, Thành phố tổ chức thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 6 tháng cuối năm 2022 theo Nghị quyết của HĐND tỉnh. Đặc biệt, quan tâm các nhiệm vụ giải pháp khôi phục các chỉ tiêu trong 6 tháng đầu năm còn đạt thấp;

(2) Tiếp tục chỉ đạo Ban Dân tộc tỉnh, các sở ngành liên quan phối hợp chặt chẽ với UBND các huyện, Thành phố rà soát những hạn chế, tồn tại trong việc chính sách dân tộc và công tác dân tộc trong 6 tháng đầu năm để thực hiện hiệu quả công tác dân tộc năm 2022;

(3) Triển khai tổ chức thực hiện một cách hiệu quả và kịp thời các dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021-2025 trên địa bàn tỉnh;

(4) Chỉ đạo Ban Dân tộc tỉnh trong giai đoạn tiếp theo, với trách nhiệm là cơ quan Thường trực, quản lý chương trình, chính sách dân tộc vận dụng linh hoạt các chính sách thuộc Chương mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021-2025 trên địa bàn tỉnh cho công tác di dân, ĐCĐC và bố trí sắp xếp ổn định dân cư, di giãn dân ra biên giới; Rà soát lại các dự án ĐCĐC còn tính khả thi để tham mưu cho UBND tỉnh điều chỉnh quy hoạch cho phù hợp với tình hình thực tế hiện nay; Quan tâm công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện chính sách, chủ động nắm bắt tình hình, những khó khăn, vướng mắc tại cơ sở để kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện;

(5) Tiếp tục đẩy mạnh kêu gọi các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân chung tay hỗ trợ kinh phí làm nhà ở cho hộ nghèo, người có công để người dân trong tỉnh không phải sống trong những ngôi nhà tạm. Đó cũng là mục tiêu của tỉnh trong thực hiện chủ trương “*không ai bị bỏ lại phía sau*” của Chính phủ phát động, góp phần thực hiện thành công Đề án xóa nhà tạm, nhà dột nát của tỉnh trong thời gian tiếp theo;

(6) Tăng cường công tác cải cách hành chính; tạo cơ chế, chính sách thu hút đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn; có giải pháp tháo gỡ khó khăn chính sách hỗ trợ phát triển sản xuất, nhân rộng mô hình giảm nghèo đạt hiệu quả, khẳng định các sản phẩm Ocop tham gia vào thị trường, nhằm tạo cơ chế, triển khai, thực hiện hiệu quả Đề án Nông nghiệp thông minh của tỉnh;

(7) Chỉ đạo cơ quan làm công tác dân tộc tăng cường phối hợp với các sở, ngành liên quan, UBND các huyện, Thành phố đẩy mạnh và nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền cho các đối tượng thụ hưởng chương trình, chính sách dân

tộc; Xem xét, có chính sách ưu đãi để thu hút các nhà đầu tư, nhất là đầu tư trong lĩnh vực nông nghiệp vào vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh về các báo cáo trình kỳ họp thứ 8 HĐND tỉnh khóa XVII, nhiệm kỳ 2021 - 2026, kính trình kỳ họp xem xét, thảo luận và quyết định./.

Nơi nhận:

- TT. HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQ tỉnh;
- Đại biểu tham dự kỳ họp;
- Lãnh đạo VP; Trưởng, Phó các phòng + CV phòng CT HĐND;
- Lưu: VT.

**TM. BAN DÂN TỘC
TRƯỞNG BAN**

Bàn Quý Sơn